

Izhaja trikrat na teden
vsaki Torek, Četrtek in Soboto.

Stane za celo leto
za Ameriko (izven
Chicago) \$3.00. Za
Evropo \$3.50. Za Chi-
cago \$3.50.

Issued tri-weekly
every Tuesday,
Thursday and
Saturday.

Subscription for U-
nited States (except
Chicago) per year
\$3.00, for Europe \$3.50. For City of Chi-
cago \$3.50.

EDINOST

Sloga jači

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

Gesloga tlači

ŠTEV. (No.) 20.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 16. FEBRUARJA 1922

LETO (Vol.) VIII.

TRAGEDIJA MED CHICAŠKIMI SLOVENCMI.

Slovenec Drobnič ustrelen. — Zopet en zgléd, da pregovor: "Kakoršno življenje, taka smrt", je resničen.

Chicago, 14. febr. — Zadnjo soboto večer so obhajali na domu John Krausa, znanega svobododomelca in bivšega voditelja chikaških sokolov, rojstni dan (mogoče imendan) in obletnico poroke (katero nevedo). Zabavali so se pozno v noč. Na tej zabavi so bili oba John Kraus in njegova žena, in njuna hčerka May Kraus. Poleg teh je bilo na gostovanju še četrto drugih in sicer neki J. Podkovšek s svojo ženo, kateri stanuje na 2738 zapadni 25. ulici; poleg teh dveh sta bila tudi Anton Drobnič in Ciril Mohar.

Zabava se je vršila pozno v noč in nazadnje, ko so se opili raznih opojnih pijač, kakor to poroča policija, je Anton Drobnič silil v dekleta hčerko John Krausa. Ker je postal prednadležen za pričujoče goste, so ga baje vrgli iz hiše in za njim zaklenili vhodna vrata. Pokojni Drobnič je baje silil nazaj in tolkel na vrata nekako do pol tretje ure zjutraj. Ostali gostje, pa so se za zaprtimi vrata veselili naprej. Ko pa se je zate Drobnič pomiril in obljubil, da bo miren, so ga spustili nazaj v hišo. Ciril Mohar je zate odšel v posteljo. Ker pa je Drobnič zopet začel postajati usiljiv naprav Krausovi hčerki, je kakor pravijo Ciril Mohar, vstal in po kratkim pregovarjanju sta se sprla in Mohar je vstrelil s samokresom trikrat na Drobniča. Ranjeni Drobnič se je zgrudil na tla. Gostje so se razšli in Ciril Mohar, pa se je naglo preoblekel in baje izginil čez nekaj ur, zate se je vrnil in se sam javil policiji. Podkovšek in njegova žena sta bila tudi izprašena in prijeta od policije.

V jutru nekako ob sedmi uri so poklicali zdravnika, kateri je takoj čal odpeljati ranjenega Drobniča, ki je štiri ure zate umrl v St. Mary Hospital. Kakor se je policija izrazila, je Ciril Mohar oženjen in ločen od svoje žene. Zakaj in iz kakega vzroka je nastopil proti Drobniču na način, kakor je radi dekleta, se sicer ne da govoriti, — da pa vsakemu mnogo misliti.

Cela afeta, ki se je zapečatila s krvjo in smrtjo dela dovolj reklame sama za se. Tako se živi po svobodonjaškem receptu. Kjer ni vere, se ne more drugega pričakovati. To so sadovi onega časopisja, ki zmetuje vero in uči človeka, da je iz živali in slične neumnosti. Kaj čuda, če se njih učenci spozabijo, da so ljudje vstvarjeni od Boga, in da se zgrizejo, kakor pravcate navadne zveri. Gospoda okoli slovenskega brezverskega časopisja, pogled to afero... Ti si odgovorna zato in že za neštete enake slučaje, ker to so sadovi vaših nauk. Nov grob je, — nov sad vaših nauk. Vi boste dajali enkrat odgovor za vse te kriminalne, vsegamogočnemu Stvarniku, katerega sedaj v svoji prevzetnosti prezirate.

Katoliške Slovence, pa ob tej priliki prosimo: Širite dobro časopisje in dobre nauke in s tem boste omejili najbolj take-le slučaje, ki so nam Slovencem v veliko nečast in sramoto.

ZABODEL ZDRAVNIKA.

Na zapadnem delu Monroe ulice živi družina Mr. in Mrs. Howard Willis. Soprog Mr. Willis-a, si je pred dobrim 11 mesci, kakor hitro je postala mati, izbrala zdravnika Dr. Fash, ki uraduje na zapadni strani Madison ulice, ter je tudi ostala pod njegovim nadzorstvom ves čas njene nosečnosti. Po porodu je še precej časa zahajala k gori imenovanemu zdravniku, ki jo je zdravil s električnimi žarki. Polagamo je postala Mrs. Willis popolnoma pod vplivom zdravnika Fash. Sodi se, da jo je mogel imeti zdravnik hipnotizirano, ker je vedno govorila o zdravniku in neka posebna privlačna moč jo je gonila k vednemu obiskovanju njegovega urada. Kakor je žena izpovedala svojemu možu, ji je zdravnik celo rekel da naj nič ne mara, kaj ji bo rekel njen soprog. Ker se je v resnici sirota v tej duševni podločnosti čestokrat obnašala sumljivo proti svojemu soprogu, je ta pred par dnevi obvestil policijo, da se njegova žena obnaša doma na zelo čuden način. Še tisti večer je sirota izpovedala celo stvar svojemu soprogu, na kakšen način, da jo je dobil zdravnik Fash pod svoj vpliv. Soprog se je razsrdil in šel takoj na u-

Kdor te brani, ali ni ta tvoj dobitnik? — To dela tvoj katoliški časnik. — Mu ne boš pokazal nekoliko svoje hvalečnosti ta mesec?

Postava proti linčanju sprejeta.

Naš zvezin kongres v Washingtonu je sprejel predlogo, po kateri se je sprejela postava, ki prepoveduje linčanje in dela državne in mestne ter policijske oblasti odgovorne za vsako linčanje. Uradniki države, občine ali mesta, kjer bi se kako linčanje izvršilo se bo kaznovalo z globo najmanj \$5.000 ali pa najmanj pet let zapor, ali pa oboje.

ALI BODO VOJAKI DOBILI SVOJ BONUS?

Bonus ali nagrada za bivše vojakke, ki so služili Strica Sama v minuli svetovni vojni, je zopet na dnevnem redu v Washingtonu v obeh zbornicah. Agitacija za bonus, in proti, se vodi že nad dolge dve leti. Vselej, ko bi morali v kongresu in senatu izreči konečno besedo za bonus, se najde gotove vzroke in stvar se odloži. Zato je malo dvoma, da bi ta predloga prodrli v kongresu in senatu tudi sedaj. Možje ki so zbrani v zbornicah so pri marsikateri stvari pod vplivom višjih slojev, kateri bi pa bili, ako bi predloga prišla skozi precej občutno prizadeti. Zato, če se to upošteva, ni mnogo upanja, da bi predlogo pustili skozi, kar tja v en dan. Predloga ima sicer par dobrih pristašev v kongresu, ali žali Bog nasprotnikov je vedno več kot pristašev. Ravno sedaj vodi odločni boj za sprejem predloge senator Smoot, ki je vnet pristaš ameriške legije dosluženih vojakov. On trdi, da potrební denar je prav lahko spraviti skupaj, potem posebnih davkov, ki se jih naj naloži na razne stvari pri prodajanju. Dokazal je že baje s številkami, da njegov načrt je mogoč potom sredstev, ki jih on priporoča vladi. Tako on, ki je pristaš dosluženih vojakov. Na drugi strani pa ima predloga celo vrsto odkritih in prikritih sovražnikov. N. pr. senator Borah se je pred par dni izjavil odkrito pred senatsko zbornico, da on je proti vsakemu bonusu, ki bi se imel izplačati v gotovini. Povdarjal in dokazoval je s svojim govorom, da finančno stanje ne dopušča Združenim Državam, kaj sličnega sprejeti, kakor je ta predloga. Tako senator Borah. Najpametnejši nasvet, kako spraviti skupaj potrebno financo za vojaški bonus, je predlagal republikanec kongresman McGregor iz New Yorka. On svetuje Združenim Državam, da naj dovoli prodajo lahkega piva in vina in na oboje se naj naloži pri prodaji posebni davek in denar bo kmalu skupaj in sicer več, kakor se ga bo potrebovalo za vojaški bonus. Iz teh za in proti trditve je razvidno, da je za enkrat se vprašanje, ali dosluženi vojakki dobe svoj bonus ali ne. Gotovo je pa tudi, da pri celi stvari imajo glavno besedo bogatini. Vrana vrani, pa nikdar ne izkljuje oči. To je jasno kot beli dan!

Californijski Indijanci za svoje pravice.

Californijski Indijanci so poslali v Washington 19. zastopnikov vseh rodov v Californiji, ki so šli k senatorju Johnsonu in zahtevali, da jim izposluje njih pravice, katere so jim bile zagotovljene v pogodbi z Združenimi državami v dnevih zlatega '48. leta."

(Nadaljevanje na 3. strani.)

Katoliški list je vojak v "trenčah" za tvoje ideale!

JUGOSLOVANSKE NOVICE.

Odlikovanje pisatelja F. S. Finžgarja. Pred zastopniki mestne občine ljubljanske, oddelka za prosveto, društva slovenskih leposlovcev, narodnega gledališča, ljudskega odra, zveze dramatičnih društev in knezoškofijskega ordinarijata je dne 7. jan., ob 11. uri dopoldne pokrajinski namestnik minister Iván Hribar pripel pisatelju F. S. Finžgarju red sv. Save III. razreda, ki mu ga je kralj podelil ob njegovi 50letnici. V svojem nagovoru je minister Hribar pohvalno omenjal najprej slavljeno uspešno dušnopastirsko delo in nato v daljšem govoru slavil njegove literarne zasluge. Odlikovanec se je zahvalil za čestitke ter poudarjal, da sprejema ta red kot izraz priznanja od najvišje državne avtoritete za kulturna prizadevanja slovenskega plemena. Svoje čestitke so nadalje še izrekli dr. Kraigher za društvo leposlovcev, prof. Juvancić za slovensko dramo, iur. Peršuh za ljudski oder, prof. Jalen za zvezo dramatičnih odsekov, dr. Zarnik za župana, msgr. Dostal v imenu knezoškofa.

Umrl je v Prekmurju boritelj prekmurskih Slovencev g. župnik Štefan Kuhar v Belatincih. N. p. v m.!

Jugoslovanska vlada je sicer junška, toda popustljiva vlada. In če bo še nekaj časa popuščala, ni več daleč dan, ko bomo čitali poročilo: Lahki so zažgali Narodni dom v Ljubljani, koroški Nemci požigajo slovenske hiše okrog Kranja. (Dom.)

Nova cvetka sokolske kulture. G. Fr. M., župnik v Tinjanu v Istri je prejel za Božič razglednico sledeče vsebine: "Voščim vam vesel božič in srečno novo leto, da bi crknil drugo leto. Sokolski pozdrav od vašega učenca iz Sežane. Na zdar!" Podpis seveda nečitljiv. Razglednice je bila oddana v Ljubljani.

Nov način pobiranja davkov. "Obzor" javlja, da so začeli v okolici Siska pobirati davek na čisto nov način. Občinski zapisnikarji hodijo v spremstvu žandarjev od hiše do hiše in tirjajo davek. Kdor ne plača ali ne more plačati takoj, mu odženo volje ali krave. Takih davčnih "komisij" po okraju kar mrgoli. Doslej so prignali v Sisek že lepo število živine.

Davek na oglase, kakoršnega je za novo leto naklonil zakonodajni odbor v Belgradu, ne zadene samo oglasov kot takih, ampak tudi vsako notico, ki količkaj diši po reklami za kako trdiko, društvo ali celo posamezne osebe. Tako bomo v bodoče morali plačevati novi davek od naznanil o porokah, zarokah ter smrti med dnevnimi vestmi, o vsaki društveni prireditvi, ki količkaj omenja vstopnino ali kak drug dohodek. Izvzeta so menda samo naznanila sej. občnih zborov ter znanstvenih predavanj brez vstopnic. (Slov.) (Nadaljevanje na 3. str.)

IZ DELAVSKEGA SVETA.

PROTI STAVKAM.

Trideset tisoč fabrikantov je naredilo na vlado prošnjo, po kateri naj bi senat sklenil postaviti, po kateri bi bile vse železniške stavke protizakonite in kot take kaznjive. Kar zahtevajo fabrikantje je skoraj isto, kar ima država Kansas, kjer je postava, da se mora vsak delavski spor najprej predložiti v poravnavo državnemu uradu za industrijske nemire.

DELA VSTVO SE TUDI RESNO PRIPRAVLJA ZA BOJ.

Kakor se je izjavil predsednik Ameriške Delavske Federacije, se bližajo veliki krizi v našem delavstvu in tudi velikanski narodni katastrofi, ki bo popolnoma razorala našo državo in pretresla vse njene temelje. Predsednik Gompers je izdal svari lo republikanski kakor tudi demokrati stranki, ki sta obe prezrli delavske koristi, da naj pazita, kam grešta po sedanjih poti. Obe stranki sta po izjavi Gompersa porti delavskim koristim in posebno proti delavskim unijam. Predsednik premogarske unije, kakor poročamo na drugem mestu, je izdal povabilo 16 železniškim unijam, za skupni nastop. Predsednik Gompers opozarja obe stranki na to delovanje. Ako bodo še dolgo obstale sedanje razno z farmariji in bo pomelo z onimi, mere, bo delavstvo nastopilo skupki nasprotujejo njihovemu napredku in koristim. Letos bo delavstvo nastopilo pri volitvah in bo pokazalo, da se ne da več za nos voditi.

Bojevito katoliško časopisje, je med nami največja potreba.

DENARNE POŠILJATVE

VAŠ DENAR bo na svojem mestu najhitreje, ako ga pošljete skozi naše podjetje. Dostavimo denar na najbližnjo pošto prejemnika. Izdajamo čeke v kronah in ameriških dolarjih. Pošiljamo tudi potom kabla ali brzojava.

Ob izidu te številke smo računali za jugoslovanske krone:

500 kron	\$ 1.95
1,000 kron	 3.90
5,000 kron	18.50
10,000 kron	 36.00

Za italijanske lire:

50 lir	\$ 3.00
100 lir	 5.50
500 lir	26.00
1000 lir	 51.00

Za nakazila v ameriških dolarjih do \$50.00 računamo po \$1.00. Za večja na kazila računamo po 2. centa od vsakega dolarja.

Vse pošiljatve naslovljajte na: BANČNI ODDELEK "EDINOSTI", 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

EDINOST.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.
Izhaja trikrat na teden.

Slovenian Franciscan Press

1849 W. 22nd Street,

Telephone: Canal 98.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Tri-Weekly by
SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd Street, Chicago, Ill.Entered as second-class matter October 11, 1910, at the post office at Chicago, Ill.
under the Act of March 3, 1879.

Na noge v sveti boj!

Za ta mesec je naša katoliška centrala Welfar Council napovedala mobilizacijo črne vojske za katoliški tisek. Vse je poklicano pod orožje: možje in žene, fantje in dekleta, fantki in deklice, sploh, kar leze in gre. Kadar se napove taka vsesplošna mobilizacija, je znamenje, da je skrajna nevarnost, da gre za bito, ali ne biti. Da za bito ali ne biti gre. Tisek, ki stoji v službi očeta laži hoče zadušiti tisek, ki je v službi Očeta resnice. Ako se mu to popolnoma posreči, ker deloma se mu je že, smo mi pritisknjeni ob steno, da se nam ne bo mogoče ganiti, razun po milosti vruga, ki pa milosti ne pozna. Še li zavedajo vsi katoličani resnega položaja v katerem se nahajamo? Meni se zdi da ne, sicer bi ne bilo dve tretjini, ali celo kakor nekateri menijo štiri petine tiska, v boju laži zoper resnico.

Radi ali ne radi moramo priznati, da so otroci teme to moderno propagando sredstvo znali bolje izrabiti, kot otroci luči. Ti so podobni onim našim starokrajskim starim, ki so v preroškem duhu napovedovali slabe čase, ko bo železna kača lezla po svetu in jo zato preklinjali, ko je prilezla tudi v njih kraj, ter jo skušali kolikor mogoče daleč od njih "špicbirger-skega" mesta zrinuti. Njih nasledniki ki morajo po pol ure ali še delj blato mešati do kolodvora spoznavajo zmoto. Sram jih je svojih kratkovidnih prednikov. Da, tem nazadnjakom so podobni premnogi katoličani glede pomena tiska. Samo z razločkom, da so nasledniki onih spoznali zmoto in jo obžalujejo, potomci teh se je pa še po stoletjih ne zavedajo, ko je vendar tako očitna.

Slepec mora danes vedeti, da je vrhovni vladar današnjega sveta tisek. On je velemissijonar. Mi duhovniki v naših cerkvah in razni misijonarji satana v svojih dvoranih, smo v primeri s tem modernim velemissijonarjem kakor mali trgovci, brajnarji, v primeri z veletrgovcem. K večjemu par sto ljudi nas pride poslušati. Dalje ne seže naš glas, da niti njegov odmev, ki se vbija ob stenah cerkva ali dvoran. Velemissijonar tisek, zlasti časopis, niti ne pridiga, če nima najmanj tisoč poslušavcev, se mu ne zdi vredno. Koliko teh jih ima pa po deset, sto tisoč, da milijone, ker je treba vedno s tem računati, da je število bralcev najmanj trikrat tako veliko, kot naročnikov. Nas hodi tistih par sto ljudi samo vsake sveste čase poslušati in še takrat se mnogi vidno dolgočasijo. Časopis, če je količkaj, pridiga vsak teden po parkrat, mnogi vsak dan, ne malo po večkrat na dan. In njega komaj čakajo, njegove besede dan za dnem strastno požirajo, tudi taki, katerih edina vera je business in edina cerkev office.

Pa še kak kredit imajo ti velemissijonarji. Če bi v cerkvi, iz pridigarjevih ust, kaj tacega slišali, kar oni poročajo, bi poslušavci ogorčeni dejali: Nikar vendar ne farbaj tako na debelo! Kar oni pišejo, je vse all right. Včasih je bil najmočnejši dokaz: Saj so na prižnici povedali! Danes: Saj je bilo črno na belem v časopisu! S slepoto, pravim, mora biti vdarjen, ki tega ne vidi.

O, ko bi ti velemissijonarji bili udinjani pri resnici, bi mi mali pridigarji lahko imeli počtnice, kakor župnik, ko pridejo misijonarji v župnijo. A kaj ko je, kakor rečeno, najmanj dve tretjini teh veleapostolov udinjanih pri očetu laži. Res, da ne izključno po naši krivdi, gotovo pa tudi po naši krivdi. Ne tajim, da je eden glavnih vzrokov naše časniške zaostalosti ta, ker nimamo tistih denarnih sredstev, kot nasprotniki. Hrbtenica časopisja je kapital. Katoličani pa nismo kapitalisti. Kolikor jih je, so večinoma le po krstu naši, njih kapital je pa v boju proti nam. Toda če radi tega že ne moremo nasprotnikov obdelavati z najmodernejšimi strojnimi puškami, kakor oni nas, bi jim vsaj lahko odgovarjali z najmodernejšimi navadnimi puškami. Če jim pa niti s temi ne moremo, temveč le s flintami na gobo in kresilo, smo sami krivi.

Zavest o modernem pomenu in vplivu tiska nas še ni prešinila, kakor bi nas že zdavnaj morala. Ponovno so nas že papeži in škofje, ki se živo zavedajo njegovo vloge v sodobnem življenju, opozarjali, da zidamo na pesek, kar zidamo, ako nimamo za seboj močnega časopisja. Njih plamenče besede so šle od ust do ust, žalibog samo do ust, ne do dejanj. Zato ne, ker je premalo smisla in zavesti. Poprečni socialist raje strada, kakor da bi bil brez svojega glasila. Koliko naših ljudi pa mora imeti ne samo dobro založeno shrambo, ampak tudi klet. Če kak tolar ostane je šele za časopis in še ta morda tak, v katerem ima na eni strani Bog besedo, na drugi pa vrag. Kar pripriznajmo to, ker iz prikrievanja bi imel le nasprotniki dobiček.

Tudi to priznajmo, da mi ameriški katoličani, ki se še kot take zavedamo, nismo glede tega nikaka častna izjema. Naj navedem za to samo par dokazov.

Prvi dokaz: Pokažite mi enega našega izrazitega nasprotnika, ki bi bil naročen na kak katoliški list, z namenom se potom njega izobraževati! Ga lahko opoldan z električno lučjo iščete, pa ga ne boste našli. Oni se trdovratno drže protestantskega pravila: Catholica non leguntur! Kar je katoliškega se ne bere! Pojte pa iskat katoličana, ki cerkev podpira in hodi vanjo obenem je pa naročen na nasprotno liste. V temi boste kmalu zadevali vanje. Katoliška zavest pa taka!

Drugi dokaz: Ne malo naših rojakov, ki nočijo spadati v nasprotni tabor, je še danes naročenih na "Glas naroda." Ta breznačelni švigašvar, ki bi bil kvečjemu dober za cigansko glasilo, je kakor maček, ki spre-daj liže zadaj praska. Na eni strani ti govori o veri, Cerkev in kar je z njima v zvezi, da se človeku zdi, kakor bi imel tretjeređniško glasilo v roki. Na drugi strani pa isto z gnojnico obliva. Veste kaj rojaki! Nekateri naši starejši Amerikanci se včasih nekam prezirljivo izražajo o svoji stari domovini, češ kako je nazadnjaška. Gotovo je v marsikaterem oziru daleč za, recimo slovensko Ameriko, ali pa če hočete ameriško Slovenijo. Toda povem vam, da so naši starokrajci glede časnikarstva bolj zavedni, kot marsikateri naših Amerikancev. Tam za take staro-liberalne nepopirje, kakor je "Glas naroda", že nad dvajset let ni več gnezda, odkar je Mahničeva garda udarila v njih žlaborje, v katerih so se kotili "značaji", ki so ob nečeljah dopoldne imeli rožni venec v rokah, ali celo s puško po cer-

kvi pobirali, popoldan so pa pri glažu udrihali čez 'farje.' Tam zdaj velja: Ali na celi črti s Kristusom, ali na celi črti proti njemu! In bolje je tako. Ljubši mi je izrazit in odkrit kakor prikrit nasprotnik. Onega se bom otepal sam, tega me varuj Bog. Tu v Ameriki mora biti takih pol tiča pol mišarjev še precej, sicer bi moralo njih njujorško trobilo že zdavnaj na cortlandtskem gnojišču poginiti, kot setradan pes. Že to, da je ta nesramen stavec, ki zalezuje nedolžno Suzano, tu mej nami našel svoj prevžit-karski kot, kjer se bo prej ali slej stegnil, sramota za nas vse, da se že ni, priča, da verska in časniška zavest mnogih naših ni visoko nad ničlo.

Tretji dokaz: Toliko prepričanih in praktičnih katoličanov nas je tukaj, kar dokazujejo naše cerkve in šole, ki jih z velikimi žrtvami združujemo in pridno obiskujemo, pa nimamo niti enega izrazito katoliškega dnevnika, ki bi nam vsak dan na dom prinašal blagovest resnice, kakor vsak dan valovi laži pluskajo na nas in nas skušajo zagrniti. Naši nasprotniki, katerih vsa inteligenca obstoji v par faliranih študentih in izpreženih učiteljih, izdajajo dva dnevnika, mi pa, ki imamo več kot eno stotnijo popolnoma izšolanih moči in menda tudi toliko inteligentnih nešolanih lajkov, kot nasprotniki, bi si pa ne upali vzdrževati enega poštenega dnevnika. Tega ne verjamem! To je katoliška zaspanost in nazadnjaštvo.

Kaj tedaj? V boj! V boj! V sv. boj za naše svetinje, s katerimi se zčaj svinje igrajo, ne brez naše krivde. Pred vsem proč z vsem švigašvarstvom in njegovim glasilom, ker za take nečastne starine danes ni več časa ne mesta, najmanj v Ameriki. Mi živimo v dobi radikalizma. Kdor je naš, bodi z dušo in telesom in ugasni svečo, ki jo je dozdej tudi vragu prižigal. Kdor pa ni ves naš, kar ga je, od njega ne maramo nič, kakor Bog ne. Naj ugasne še tisto svečico, ki jo je Kristusu prižigal, ker s tem le sebe in nas goljufa, v kolikor se damo, Boga seveda ne more. On ga bo enkrat izpljunil iz svojih ust, ker ni ne mrzel ne gorak. Potem pa ljudje božji, kolikor vas ima še doto, morda edino doto, ki nam jo je dala mati na pot v svet, ne mirujmo prej, dokler ne dobimo, v naše hiše dnevnega velemissijonarja, katoliški dnevnik, ki nam bo pomagal to doto braniti in ohraniti. Vsaka naša seja, velika in mala, vsak naš časopis, naj bo poln naše glasne zahteve: Dajte nam katoliški dnevnik, ker tonemo! Imenuj se kakor že, izdajaj ga kdorkoli, urejaj ga kdorsibodi, samo dajte ga nam in tacega, ki ne bo imel samo glave katoliške, ampak tudi srce. Tako glasna bodi ta naša zahteva, da bodo varih Sijona prisiljeni skupaj stopiti in ji ustreči. Če ne, bo Sisifova skala, ki jo zdaj s težavo rinemo navzgor, nje prve podrla, ko bo zopet začela grmeti v dolino. Zato še enkrat: Na noge v sveti boj!

Dr. H. B.

IZ SLOVENSKEGA NASELBIN.

Cleveland, Ohio. — O velikem Clevelandu se lahko veliko napiše in tudi velikrat piše. Vkljub temu, da imamo tudi tukaj svoje časopise, se vendar smelo še obrnemo na zunanost, saj tako vsi pravijo, da je Cleveland največja slovenska naselbina, slovenska ameriška metropola. Dobro, pa naj njen glas odzveva daleč naokoli. Clevelandčanje imamo največ družvenega življenja in se s tem popravici ponajšamo. Smo kakor v belj ljubljani. Ne manjka nam tudi dramatike. Imamo petja dost in pripevskih društvih lahko zbiramo. Takoje tudi dramatični oder in petje, vse je nekaj domačega v Clevelandu. Zato je prišlo skoraj že v pregovor, da oni, ki so bili dalje časa v Clevelandu in so ljubili petje in oder, pa so šli v druge kraje, niso mogli tam obstati, nego so se vrnili nazaj v Cleveland. Danes naj pa spregovorim par vrstic o Slov. Kat. Pev. Društvu "Lira", ki je do danes najmočnejše v naselbini, obstoječe iz ustanovnih, aktivnih in podpornih članov in članic, nekako par sto po številu. Prireditve "Lira", igre in petje, so vselej dobro izpeljane, pa tudi dobro obiskovane. Letos bo pa to društvo obhajalo na slovesen način svojo desetletnico obstanka. Zato je društvo sklenilo, da bo za ta svoj redki in izvanredni slučaj priredilo nekaj izvanrednega. Sedaj, ko je društvo poznano v naselbini in ko je društvo zmožno nastopiti v večjem številu v javnosti, je sklenilo prirediti velik koncert v enem izmed največjih gledališč, v juniju ali juliju t. l. V ta namen bo društvo "Lira" pozvalo in vabilo vse dobre pevske moči, katere so že kdaj sodelovale z "Liro", naj se ji zopet pridružijo, katere pa še niso bile nikdar, naj pa na novo pristopijo. Na ta način bo mogoče organizirati močan zbor in poživiti moči. Zakaj pa ne? Kaj pa imamo lepšega in vselejšega, kakor so močni mešani pevski zbori in nad vse pa še katoliška društva, ki morejo zadovoljiti vse, naj bodo cerkvene prireditve ali pa narodne. G. Holmer, naš povodja, je v tukajšnjem časopisu razglasil sklep zadnje seje in name-ravan načrt. Častitamo mu, želeč mu da bi trud, s katerim on deluje za prosep društva, ne bil zaman. Želimo, da se oglasi mnogo novih moči in da se društvo ojači z mnogoštevilnimi močmi obojega spola tako bo ne samo nam Slovincem v ponos, temveč bomo naše tujerodne

smelo pričakujemo udeležbe. Toraj le pogum in naprej! G.

Neki ječni petek ali Petek iz Barbertona je doživel na letošnji sv. večer v Barbertonu, ko ga je njegov dobri "bordingbas" postavil na suho, ker ni hotel iti k sveti maši. Sedaj pa skupaj z Kondatom jokata in javkata nad klerikalno in mračnjaško temo, ne najbolj pa nad svojo pametjo, katero bi tako rada imela, pa je nimata. Revčka! Kako se nam smilita. Kar petdeset mil dolgo klobaso sta skuhala. — Imena temu "mračnjaškemu" bordingbasu si ta postni "Petek" ni upal povedati. Pa naj bo že kdor koli, toliko je gotovo, da mu ni mogel dati večjega poklona, kakor ga mu je dal, da se jezi nad njim, da ga je iz hiše vrgel. — Tako naj naredi vsak zaveden katoliški "bordingbas."

Tebe bi radi nabili, katoliška slovenska duhovščina. Ker te pa mi branimo, smo pa mi tepeni!

Chicago, Ill. — Letni račun društva krščanskih mater.

Dohodki:

Mesečnino od članic\$82.50
Za društvene znake 6.60
Dobiček igre 67.59

Skupaj\$156.69

Stroški:

Za sv. maše\$31.00
Za regalije 6.60
Velikonočno darilo cerkvi 5.00
Za novo šolo 100.00
Božično darilo 14.09

Skupaj stroški\$156.69

Terezija Kremesec, blagajničarka.

Ko pride tat v hišo, ne pomaga se skriti v kot. Vse bo odnesel, če ga ne zapodiš. Tat so rdečkari. Katoliški Slovenci, ne v kot! Na dan! V obran! Pomagajte, da se časnikarstvo razširi!

Vsi Slovenci in Slovenke v Chicagi se uljudno
vabijo na gledališko prireditev:

Gorje mu, ki pride študentom v roke

in komični prizor

Takih je malo.

ki jo vprizori

'SLOV. PODP. DRUŽBA SV. MOHORJA'

v cerkveni dvorani sv. Štefana

V NEDELJO, DNE 19. FEBRUARJA 1922.

Ob 2. uri popoldne in ob pol 8. uri zvečer.

VSTOPNINA: za odrasle 35c, za otroke pop. 15c, zvečer 35c

Vspored:

1. Pozdravni nagovor govori tajnik družbe
2. Duet—"Swanee River Moon" pojeta { Miss Albie Kozjek
Mr. Ludwig Skala
3. Igra "Gorje mu, ki pride študentom v roke."

Osebe:

Gasper, kmet in krčmar v Zakotju Mr. Albin Zakrajšek
Matijče, stari oče Mr. Alojzij Lustik
Janko, Mr. L. Skala
Vinko, } Študentje iz Ljubljane Mr. Frank Bicek
Zdravko, } Mr. Silvester Hrastar
1. hlapec Mr. Frank Augustin
2. hlapec Mr. Frank Koren
Zdravnik Mr. John Jerich
Branjec Mr. John Prah

4. Dvospev "Na tujih tleh" pojete { Miss Albie Kozjek
Miss Antoinette Kozjek
5. Solo poje Miss Albie Kozjek
6. KOMIČNI PRIZOR "TAKIH JE MALO."

OSEBE:

Ignac Petelin, krčmar Mr. John Jerich
Jakob Narobe, nepovabljen gost Mr. John Gradishar
Jure Prekla, orožniški postaje načelnik Mr. Silvester Hrastar

Med dejanji igre proizvajata igranje na piano in gosle
Miss Mary Kremesec in Prof. Francis Gortz.

Sledi programu primerna predpustna prosta zabava.

Ker bo ta zabava nekaj izvanrednega v naši naselbini za letošnji predpust, zato se vabi občinstvo k obilni udeležbi. Nikomur ne bo žal, ki bo videl te predstave, ker toliko smeha in veselja, kakor ga bo na tej prireditvi, še ni videla chicaška naselbina.

ODBOR.

Juhuhu! Auf! Na korajžo! Tristo zelenih pa še en črn povr! Zmaga! Zmaga! Zmaga je naša! Juhuhu!

Ja, taku sem pa vesu, kuker še neko preje nejem biu v sujmo življenju! Juhuhu! Taka zmaga! Vi, mister editar ste pa taku strašansko pogorel, da boste pomnel, kdaj ste hotel Pavleta Zgaga fulat. Zdej pa imate. Ste pa dobil po nos, Vi pa vsi vaši prjati, k ste zarote koval prot men, najbel poštemu človek ne svejt, k ste me mislil s svojga papirja pa s svojga ofica ven segnat, vi k ste črnogledec, k nobenga špasa ne zastopate. Šika se vam! Prav vam je; zdej si kar lepu ena mero kupite en vatu al pa jard, de bouste zmerli svoj nos, k so ga vam vas naročniki dal. Če bo pa jarj prekratek, kar skoraj bo, si pa kupite eno klaftro. Ja, naka, kej tacga pa še ne! Hahaha! Kar tancu pa plesu bi, k sem pr svojeh volitvah taku taku strašansko zmagu, k sa mi muj prjati dal taka zaupanca in k sem dobiv tolka večina.

Tek vam vsem mojim prjatom in citeznam, ki ste zame dal svoje štíme, pr teh volitvah, pa dons vsem skop moj kompliment in pa moj poklon. Ja, kaku strašansko sem vesu pa štolc, de ste mi tolk zaupanja skazal, pa vsi taku salid z mano pategnili, pa men svoje štíme dal. Tek tlelela sem pa zdej vaš na nov izvoljen Pavle Zgaga in se vam dons predstavem ves nov in prenovljen. Le pogledjte me. Sej me kumej poznate, kaj? Taku sem zdej fejt. Tek zdej se me nagledjte vsi moj prijatelji, pa tud moj neprijatelji. Al nej sem zdej fejt? Pogledjte, kaku sm si lase sfiksu, pa brke, brke pogledjte. Vejo, sm šu k mojemu prjatu tja na Blue Island avenu, k ima tam barbershop, k je fejt fant, pa sm mu djav: "Žorč, zdej pa pokaz, kaj znaš s svojo frizersko in barbersko kunštjo. Jest čem bet fejt pa zauber, kuker ga nej več Kranjca v cel Amerik. Taku me sfiksje, de me bo vsak lajku." In tu vam povem, de je Žorč mojster, kar pagledjte me, al ne zgle dam rejs najš in fejt in zauber? Pol sm šu pa h mojemu prjatu Žanu, ki je žnidar. Sem pa odru nov frak, lajble in hlače. Sm djav: "Žan ki si moj prjatu, še ti pokaž kaj znaš s svojo šivanko. Naredi mi frak, kuker ga sam naš prezident v Washingtonu nejma. Vejš moj prjatu s cejle Amerike sa mi pošilal prezente za nov frak. Naredi mi tacga, de bojo vejdlji vsi, zakaj so dal." Pa mi ga je naredu. Fejt je kaj? Potem sm pa djav: "Če bo frak nov, more bit pa še celinder nov." Afkors! Kajpek! Sem pa šu h klobučarju in sem zglihu za enga. Ker pa tacga, k bi ga jest rad nej imu v zalugi, ga je pa štelov nalašče za me direkt iz Pariza. Glih v tist fabrk je narejen, kuker je biv narejen celinder za angleškega Lloyd Žorča.

K bo pa že čev gvant nov, morajo bet pa še suhi. Po te sm pa šu h Jožet na Hoyne in 22 seti in sm si zbrav taku fine šuhe de kej. Taku sm žnjim cufriden de bolj ne morem bet. Jože semi je pa prkupu, taku

de kej. Vejte, eno celo bakso biksa mi je šenkav povrh za nameček suhom. Je djav, na si boš včasih šuhe zgloncav, k boš šu na ples. Potem sm pa se djav: "kamr je šla krava, naj gre pa še tele! Sm šu si kupit pa še novo mašno h Gottliebu, k mi pa taku finu paša, de se taku postavim de kej. Potem sm šu pa še po novo fajfco h Kušarjem. Ker pa Mr. Kušar ni imel ravno take fajfce, kuker bi jo biv jaz rad, jo je pa zame štelov direkt iz stare kontre. Le pagledjte jo. First class fajfca je, teku sm žnjo zadovoljen de kej. Vejo k sm šu pa taku ves nov in sfiksian po dvaindvajsetem štiru, me je pa moja Francka srečala. Ja glih tolk de nej znak padla. Kej, si res to ti muj Pavle? Je djala. "Lej je šavre! sm djav!" I kdu pek? Kej se nesmej enkrat tud jest malu poštrekat? Me je bla pa taku vesela, de mi je prec najš karnejšn, al kaku pravmo po slavensk, nagel kupila, pa mi ga v baten hol na frak vtaknila. Tek taku sm biv ves sfiksian, de sm biv za med ljudi in pa de se vam predstavam, moj volilci, kuker vaš na novo izvoljen Pavle Zgaga.

Tek vsi moj volilci, še enkrat moj poklon, pa muj kompliment. Pa mo je "tenks" za vaše štíme.

Jest pa vam dons slovesno obljubim, k ste vi men tolko zaupenco dal, de bom odzdej naprej:

prvič: še bel korajžen, kuker sm biv do zdej.

drugič: de bom pustu tista svoje kočevarska špraha, v kater sm do zdej govoru, ker zdej je kočevarska republika taku preč, nej bo pa še kočevarska špraha preč in bom zdej ratu prav pošten in povorengi Kranjc! Naka! Kranjske špraha pa ne pustim. Naka te pa ne!

Tretjič: vsak kejd enkrat bom pršu pred vas, de vam bom povej dav kaku flejtna in luštna in vam kake novice prnesu, če ste kontent.

četrtič: z mojo žlahto pred vsem z mojim bratom Petrkam, k tam pr Sakserjem atet gnoj kida, bom še naprej v prijatelstvu živu, kuker do zdej, zato ker jest fajt strašansko sovrážim in strašno mir lubim.

Tek živjo moj volilci! Juhuhu! Zdej pa:

"Vsi lubi moj volilci, Kot Kranjci vem da, vsi dobri ste pivci, Da vaše štíme jest ne pozabem, Vas pa k Martinu na en glažek povabem. Telban tam Kozma bo; Tam bo vsa žlahta ta rdeča ta fajna. Martin pa bo kriču. In nostu na mizo munšajn. Od mize bo tekla tam "špaga". Ker zmagu sem jest Pavelček Zgaga!

CHICAŠKE NOVICE. TATOVU ULOMILI V BLAGAJNO SLOV. POSOJIL. DRUŠTVA "SLOV. DOM".

V noči med torkom in sredo je bila ulomljena oklopna blagajna Slovenskega Posojilnega društva "Slovenski Dom" v cerkveni dvorani sv. Štefana. Cerkvenik Mr. Augustin je prišel v sredo jutro nič hudega slu teč zakurit v cerkvene prostore. Ko stopi v cerkveno dvorano, najde oklopno blagajno posojilnega društva "Slov. Dom", ulomljeno in odprto. Vse listine, kakor razni zapiski itd., so bile razložene okoli blagajne, kar je znamenje, da so tatovi preiskavali za vrednostmi bondi itd. Ker k sreči se gotovine ni nahajalo v blagajni, zato tatovi niso odnesli drugega, kakor nekaj bondov vojnega posojila, ki so se hranila v tej blagajni za razna društva. Polcija je obveščena in je že na delu. Dosedaj se še ni našlo nikakega sledu, kdo bi bil to naredil.

Prireditve mladinskega odseka "Adrije" je izpadla nad vse sijajno zadnjo nedeljo večer. Vsi so izvršili svoje uloge kar najboljšje. Natančnejše poročilo sledi v prihodnji številki.

Alojziju Štritarju so baje namera-

vali v zadnji petek neki nepoklicani ljudje ukrasti avtomobil. Zaslišala jih je pravočasno Mrs. Štritar, ki je nato zbudila fante, ki so pri njej na stanovanju, ki so prihiteli in zapodili nepoklicane tate.

Mr. Mihael Staniša, je pred zadnji teden dobil iz stare domovine žalostno vest, da mu je doma umrl ljubljene oče Janez Staniša. Mr. Stanišatu, izražamo naše sožalje!

Kam pojdemo pa v nedeljo? Nikamor drugam ne, kakor na igro, ki bo priredila družba sv. Mohorja v nedeljo popoldne in zvečer. Chicaška naselbina še ni videla toliko smeha, kakor ga bo ta večer. Zato vsi na igro prihodnjo nedeljo!

NAJNOVEJŠI VESTI

(Nadaljevanje z 1. strani)

HOWAT IZPUŠČEN IZ JEČE.

Howat, podpredsednik premogarske unije United Mine Workers of America in nasprotnik predsednika Lewisa, s katerim je tekmoval za vodstvo unije, za delavsko korito, in predsednik lokalne unije premogarjev štev. 14 v Cherokee County je bil 6. februarja izpuščen iz ječe skupaj z Augustom Dorchyjem. Toda predno je mogel iz ječe, je moral podpisati \$2.000 varščine, s katero ga bo sodišče držalo, da ne bo mogel napovedati zopet stavke Kansaških premogarskih okrajev.

VELIKANSKE ŠTEVILKE.

Narodni odbor, ki nadzira zavarovalne družbe za požare je izdal poročilo, v katerem poroča, da je ogenj naredil zadnjih pet let po Združenih Državah 1 milijardo, 672 milijonov, 722 tisoč dolarjev škode. Nepravidnost kadilcev in igranje otrok z žepljenkami je naredilo škode za 90 milijonov dol. Nepravilnosti pri napeljavi elektrike je povzročila 86 milijonov dol. škode. Peči in centralne kurjave povzročile požarov, ki so naredili 63 tisoč dol. škode, dimniki sami 61 milijonov. od požara pri enem poslopju je zgorelo poslopj v škodi za 233 milijonov. 64 odstotkov teh požarov bi se bili dali z nekoliko previdnostjo in pazljivostjo preprečiti. — Največ škode je imela država New York 194 milijonov, Pennsylvanija 97 milijonov, Illinois 88 milijonov.

JUGOSLOVANSKE NOVICE.

(Nadaljevanje z 1. strani.)

Novi davek. Kakor smo že javili, je davčna oblast obremenila tudi navadna dnevna poročila o smrtnih slučajih, o pogrebi, o rojstvih, porokah in zarokah. To je takozvani dnevni drobiž, ki ga pa mnogi najraje čitajo. Nam je sicer težko, da ne bomo mogli več ustrezati dnevni radovednosti brez posebnega davka, ampak prosili bi slavno oblast, naj vpelje enako mero za vse. Zakaj n. pr. bi smele šolske knjige poročati, kdaj je bil rojen ta in ta kralj, ali pa kdaj je umrl ta in ta vojskovodja, častnik pa ne bi smel poročati, kdaj je bil rojen in kdaj je umrl spoštovani meščan in državljani SHS in član vseh narodnih društev gospod čevljarski mojster Anton Smola? To ni prav! Za kralja Aleksandra Velikega stoji v vseh šolskih knjigah natanko zapisana letnica rojstva in smrti brez davka, o gospodu Smolu pa, ki je bil za naš narod vsaj tako zaslužen mož kakor Aleksander Veliki, bo pa treba ali molčati ali pa plačati? Zakaj ne bi plačal Aleksander Veliki nobene takse za objavo svojega rojstva in svoje smrti v naših šolskih knjigah? Če berem šolske knjige, izvem, da je Aleksander Veliki umrl brez takse. Če berem pa častnik, nikakor ne izvem brez takse, da je umrl g. Smola, čeprav me g. Smola mnogo bolj zanima kot Veliki Aleksander! To ni v redu. Enaka pravica za vse.

49 litrov opojnih pijač na osebo v Sloveniji. To je znamenje žalostnih razmer. Nad poldrugo milijardo kron na leto po grlu! Pri tej draginji in pri tej bedi. To je velika ra-

na pri našem slovenskem ljudstvu. Vse po grlu! (Slovenec)

Prevelika gorečnost davčnih oblasti. Glasom "Obzora" hodijo po okolici Siska iztirjavat davke posebne komisije iz orožnikov in davkarjev. Kmet, ki noče ali ne more takoj plačati davke, mu enostavno odžene kravo ali vola. Vse zaradi narodnega edinstva in državotvornosti. (Novi čas.)

Slovanski orlovski tabor. Češkoslovaški Orel pripravlja za letošnje poletje mogočno prireditve: prvi tabor celokupnega češkoslovaškega orlovstva in obenem II. slovanski orlovski tabor. Tabor se bo vršil od 11. do 15. avgusta v Brnu, glavnem mestu katoliške Morave. Prireditve so zamišljene v največjem obsegu. Računa se na najmanj 80.000 gledalcev, a nastopalo bo po 5000 članov in članic, po 2000 naraščajnikov in gojenk in po 5000 višjega naraščaja obeh spolov. Tekem se bodo poleg češkoslovaških Orlov udeleževali tudi jugoslovanski Orli in katoliški telovadci iz Amerike, Francije, Belgije, Švice in Nizozemske. To bo novo slavje katoliške misli in slovanskega pobratimstva. Naši Orli se že pripravljajo, da v čim več-

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Cenjenim naročnikom naših listov, kakor tudi vsem rojakom po slov. naselbinah v državi Pennsylvanija, naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš zastopnik Mr. Leo Mladich, ki je pooblaščen pobirati naročnino za naše liste, kakor tudi oglase in vsa druga naročila, ki so v zvezi z našimi listi. Vsem našim naročnikom in blagim dobrotnikom, kakor tudi vsem rojakom ga najtopleje priporočamo in prosimo, da mu grejo na roke pri njegovem delu za naš tisk. Rokajki, pomagajte mu širiti naše liste!

Uprava Ave Maria, Edinosti in Glasnika P. S. J.

jem številu polete v Brno in se tako dragim češkoslovaškim bratom oddolže za njihov obili obisk na mariborskem taboru. Obenem se pripravljajo, da bo njihov nastop pred tako širno javnostjo ponel čast jugoslovanskega orlovstva in naše domovine po vseh krajinah sveta, kjer prebivajo Slovani in katoličani. Kdor more, naj gre z njimi, kdor ne more, naj vsaj drugim prispevca, da bodo mogli iti.

KDO HOČE?

Kdor nam tekom meseca februarja pošlje dva nova celoletna naroč-

nika na list "Edinost" poslali mu bomo krasen križ, ki po noči sveti

Nekaj novega je ta križ. Ako ga obesite na steno, ko bo temna, boste naenkrat na steni opazili čudno svetlobo. Cela slika presvetega Telesa Križanega se bo začela svetiti da jo boste prav lahko v največji temi prav razločno videli. V resnici nekaj krasnega!

Križ je nekaj dragocenega in stanje, ako ga kupite v prodajalni \$3. Tu ga dobite zastonj, ako nam pridobite dva naročnika na list "Edinost."

Na delo! Za tako krasen dar se pa že spleča, nekoliko se potruditi, vsaj vi dobite nekaj, kar je skoraj toliko vredno.

In to velja za celi mesec februarij.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

S tužnim srcem naznanjamo v svet, da je preminul po dolgi enoletni mučni bolezni ljubljene soproge in Oče Joseph Rozich previden s sv. zakramenti, dne 26. januarja 1922.

Ob tej priliki si štejemo v dolžnost se najpristrčneje zahvaliti vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom ki so nam pomagali ob teh urah te bridke žalosti. Posebno naj se zahvalimo Mr. in Mrs. Mike Gregorich iz Calumeta, Mich.; Mr. Steve Agnichu in Mrs. M. Agnich in družini iz Ely, Minn.; Mr. in Mrs. Jacob Brula; Mr. in Mrs. Mike Špehar; Mr. in Mrs. Joe Janchar; Mr. I. Pritner; Mr. Frank Blatniku; Mr. Frank Gašperichu in Društvu Presv. Srca. Vsem se najlepše in najpristrčneje zahvaljujemo za darove, prekrasne vence in za obiskovanje in tolažbo pokojnega, ko se je nahajal se na bolniški postelji, in ko je ležal na mrtvaškem odru. Posebno pa se zahvaljujem vsem, ki so darovali za sv. maše za pokojnega med njegovo boleznijo in sedaj.

Najlepše pa se zahvaljujemo našemu dobremu č. g. župniku Fathru Alojziju Pirnatu, ki so ranjkega obiskovali in tolažili v bolezni in mu prinašali nebeško hrano sv. zakramente. Zadnjič so mu prinesli sv. zakramente ravno pol ure pred njegovo smrtjo, tako da je spravljen z Bogom stopil čez prag, ki vodi iz tega življenja gori nad zvezde.

Pokojni Joseph Rozich je živel v tem okraju kakih 9 let. Med svojimi rojaki, kakor tudi med drugimi je imel veliko prijateljev, kar posebno pričajo mnogobrojni obiski, ko je bil še bolan in sedaj, ko je ležal na mrtvaškem odru. Joseph Rozich se je narodil dne 15. avgusta 1870. na Rožnemvrhu pri Črnomlju na Belokranjskem.

Poleg svoje soproge zapušča že omoženo hčer Mrs. Frank Senec v New Duluthu, in Marie 18. letno hčerko, edinega 13. letnega sina Steve-a in 9. letno hčerko Margaret.

Pokojni je bil tudi zvesti naročnik listov Edinosti in Ave Maria in ga vsem prav toplo priporočamo v molitev.

Naj bo Bog milostljiv njegovi duši in naj počiva v miru, dokler se zopet ne snidemo vesel v nebesih nad zvezdami.

Žalujoci ostali: Mrs. Mary Rozich soproga, Mrs. Frank Senec in Marie in Margaret hčerke, in Steve sin

Neznani Bog.

(Priredil FR. BLANKO.)
(Nadaljevanje)

Pavel in Tel obrneta svoja konja in se ozirata po cesti nazaj. Bil je krasen razgled. Skozi zeleno gričevje vijoča se cesta se je tu in tam izgubljala, a se je vedno zopet prikazala, dokler se ni slednjič izgubila v dehteči, zaradi jutranjega vetra še nemegleni ravnini Kampanije, ki se razteza do srebrnega obrežja tirenskega morja. Celo to prijazno podoba je obsevalo žarko solnce in temno plavo žareče nebo.

Prevzet od čara tega razgleda, spominjal se je Pavel ganjen dveh bitij, ki jih je zapustil daleč tam doli. Zdelo se mu je celo, da vidi tam daleč kos zemlje, ki moli daleč v morje in na katerega koncu se vzdiguje Monte Circolo, kjer sta našli, kakor je upal mati in sestra v teh dneh ne samo varno, ampak tudi prijetno zavetišče.

Longin pristopi.

"Zdi se mi, da nas ne bodo nadlegovali", pravi Pavel. "Ničesar živega ni videti v bližini."

Vsi poslušnejo. Samo narava se je oglašala. Veverica, jerebica, ki je hitela iz enega grma v drugega, krik ptica, vetrič, ki je šumel skozi vrh bližnje pinije — drugače popolna tihota v višavi in v nižavi.

"Meni se pa zdi, da ni tako", pravi Longin. Vidim jih sicer ne, — a vendar —

Dekurij se vleže na tla, pritisne uho k zemlji in napeto posluša.

"Nekaj se premiklje na cesti", pravi in skoči pokonci, "nekaj v daljavi ene milje, ali celo še bližje. Zavoji ceste udušujejo odmev. Računajo gotovo na to, da nam pridejo neopaženo za hrbet, kar pri tej gorski poti ni nobena umetnost."

Mladi vodja trenutek premišlja. "Napreči!" zakliče. "Kerija, Longin in Tel ostanite pri meni! Drugi štirje na konje!"

Takoj so bili vozovi napreženi sedaj s šestimi konji. Pa dva jezdec sedeta pred vsakim vozom na konja in čakajo nadaljnjih povelj.

Voznikoma prvega voza, na katerem so bile vreče z ovsem zakrite z nekoliko povsemi sena zakliče Pavel: "Peljita takoj v zmernem teku naprej, a ne smeta preveč goniti konj. Kakor hitro pa opazita, da se je začel premikati drugi voz, poženita, kolikor zmorejo konji in to tako dolgo, dokler vidita, da vama sledi drugi voz. Vi dva pa", pravi voznikoma drugega voza, "ostaneta tu, dokler se ne prikažejo naši zasledovalci. Kakor hitro jih pa opazita, odpeljita v hitrem diru odtod, ali samo kakih tisoč korakov daleč, ali kakor daleč nas bodo sovražniki nadlegovali. Nikakor pa ne smeta priti prvemu vozu tako blizu, da bi ga videla. Vi legionarji," se obrne k ostalim šestim vojakom, "pripravite se na boj. Po trije in trije zlezite na vsaki strani ceste na višavo in se skrijte v grmovje. Poprej mora biti cesta pokrita z našimi trupli, kakor da bi dobili roparji v roke prvi voz. Vi trije pa", se obrne k prijateljem, "tesno k meni! Poskusimo, ali ne bo moglo nas desetorica braniti ceste."

Ti štirje jezdeci so tvorili jedro cele brambre proti sovražnikom. Niso še dolgo čakali, ko so udarci podkev naznanjali prihod precejšnje čete jahačev.

Pavel se ozre in s zadovoljstvom zapazi, da se je prvi voz že precej oddaljil in predno bodo napadalci prišli, bo izginil za ovinkom. Srce mu bije nemirno. Saj se bo danes prvič poskusil s sovražnikom na odprtem polju. A vendar mu je pogum širil srce.

"Jaz", pravi Tel, ki z nekakim veseljem gleda blesketanje svojega kratkega meča v solčnih, "jaz prevezamem polovico te sohrge. Kar jih pride ob moji strani so moji. Vodjo tam — pogledajte samo njegovo lepo žival, ki ga nosi, skoraj bi rekel, da je iz cesarskega hleva, — tega moram prepustiti že vam, mladi gospod. Kdo bi neki bil ta lopov, ki tako predrzno jezdi proti nam?"

"Le počasi!" se oglasi Kerija, ki se je vsem dopadel zaradi svoje hladnokrvnosti, "tudi za nas mora kaj ostati. Sicer pa nismo v areni in cezarju bi bilo ljubše, da dobi zaklad v spremstvu našega poveljnika in nas vseh, kakor pa brez spremstva. Proketo, za te pse dati svoje življenje! Veliko rajše bi umrl pred očmi Germanika, kakor pa te paglavcev če sploh pride do tega! Pa — oglejte si vendar te plašljivce! — Ali nimajo vsi na obrazu privezanih krink?"

"Na zdravje jim!" zakliče Tel, "zdaj se bo ples začel! Pogledajte kako zbada svojega konja! Zdi se mi, da dečka poznam. Ali je dvorjanik — stavi svojo mesečno plačo, ali —"

Pavel, ki je molčal in se večkrat oziral za prvim vozom se ni mogel vzdržati smehljaja pri teh besedah. Tudi on je ostro opazoval tistega, ki je bil najbrže vodja cele druhalje. Vsi so imeli obraze pokrite s sivolano krinko istega kroja.

Četa se je vedno bolj bližala in se je razširila čez celo cesto. Še kakih trideset korakov in skupaj bi bili. Tu jim vodja zapove obstati, sam pa jezdi nekaj korakov naprej.

"Centurij! Vidim, da že veš, kaj hočemo", govori energično. "Ne bo ti nič koristilo, če se nam zoperstaviš, ker kakor vidiš sam, nas je sedemkrat več, kakor vas. Res, da imaš hrabre junake pri sebi, ali tudi moji so jim enaki. Ti sam si kljub svoji mladosti že cel mož in zraven tudi pameten dovolj, da sprevidiš, da se nas ni zastoj zbralo tako število in da se ne bomo zastoj trudili tako daleč. Daj nam toraj denar, ker vemo, da ga spremljaš k vojski v Venecijo."

Pavel je vedel, da je sedaj tudi drugi voz precej daleč, da celo bal se je, da ne bi morda prehitel prvega, zato pravi zasmehljivo.

"Glej samo, če ga moreš dobiti! Mi smo še le sedaj pognali konje v skok in zaklinjam se ti, da bo prej pri cazarju, kakor ti pri njem."

"Nori mladič!" opominja vodja z vsem znamenjem jeze. "Ali se ti tako cede slin po lavorikah? Ali ne vidiš, da si v naši oblasti in da vas bomo kar pomandrali, da dohitimo vozove?"

Te besede so izdale centuriju, da vedo za oba voza in najbrž mislijo, da je zaklad razdeljen na oba voza. To je še pomnožilo nevarnost položaja in njegovo nestrpnost, da bi se spopadel z napadalci. Vendar je pa tudi takoj spoznal potrebo ohraniti sebe in prijatelje pri življenju, ker bi se kaj lahko zgodilo, da bi potem druhal planila tudi nad prvi voz in tedaj še le bi zares nastopila dolžnost braniti ga do zadnje kaplje krvi.

Dela preveč olajšati jim pa zopet ni hotel, zato zapove: "Vas petdeset, lok napeti! Pokažite, kaj znate!" in se je ozrl na obe strani višavi.

"Pri Marsu, to so le otročje marnje!" se norčuje vodja. "Mar misliš, da nismo videli, koliko vas je bilo, ko ste mesto zapustili? Vedi pa tudi, da imamo v Sori stražo, ki bi nas takoj obvestila, ako bi bili dobili kakšno pomoč od druge strani. Dobro vemo, kaj nameravamo in smo na vse pripravljeni. Če se hočeš nam vstavljati, je to pogin tvoj in tvojih, denarja

pa kljub temu ne boš rešil. To pa ni način dobrega vojaka, ampak le brezglavega mladega bahača, ki si želi zaslužiti prve ostroge!"

Kaj pomaga javkati, in tarnati? Delati, to pomaga.

Katoliški časniki izpostavlja svoje prsi, da tvoje varuje.
Tvoj sosed nima še katoliškega časnika, zakaj bi ga mu za nekaj časa ti ne naročil ako pa sam noče.

J. KOSMACH.

1804 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Kotakom se priporočam pri nakupu raznih

BARV. VARNIŠEV. ŽELEZJA
KLJUČAVNIC IN STEKLA

Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir
Najboljše delo, nanižje cene.
Rojaki obrnite se vselej na svojega rojaka!

DR. JAMES W. MALLY.

SLOVENSKI ZOBOZDRAVNIK

Uradne ure:

od 9:00 do 12:00 in 1:00 do 5:00;

zvečer od 6:00 do 8:00.

V nedeljo od 10:00 do 12:00.

Phones:

Randolf 3711 — Office.

Princ. 1274 L — Office.

Randolf 1807 W — Res.

6127 St. Clair ave., Cleveland, O.

NAROČNIKI "EDINOSTI" POZOR!

Prosimo vse naše naročnike, da v slučaju preselitve nam takoj naznajo svoj novi naslov. Poleg novega pošljite nam tudi svoj stari naslov, stem nam prihranite mnogo nepotrebnega dela.

Mi želimo vsakemu naročniku do staviti vsako številko našega lista Velikokrat se pa kdo oglasi, čez mesec dni po svoji preselitvi in se pri tožuje da lista ni dobival in seveda pri tem pozabi, da nam ni naznanil svojega novega naslova. Zato je važno za nas i vas, da nam takoj naznate svoj novi naslov, kadar se preselite in vam bomo dostavili vsako številko našega lista.

Uprava "Edinosti."

SLOV. KAT.

PEVSKO

DRUŠTVO

"LIRA"

Slov. kat. pevsko društvo "Lira", Cleveland, Ohio. — Predsednik: Anton Grdina, 1053 E. 62nd St. — Pevovodja in podpredsednik: Matej Holmar, 6211 Glass ave. — Tajnik: Ig. Zupančič, 955 Addison Rd. — Blagajnik: Frank Matjašič, 6526 Schafer ave. — Kolektor Ant. Smolčić, 6411 Varian ave.

Pevske vaje so v torek, četrtek in soboto ob pol 8 uri zvečer.

Seje vsak prvi torek v mesecu v stari soli sv. Vida.

TISTIM KI SE ŽELE NAUČITI ANGLEŠČINE
naznanjamo da smo zopet prejeli nekaj

"SLOVENSKIH ANGLEŠKIH SLOVNIC".

Knjiga vsebuje razne navadne vsakdanje pogovore, Glasoslovje, Oblikoslovje in razne vaje. V knjigi je tudi obširen besednjak. Ker smo prejeli le omejeno število teh Slovnice, zato je važno, da si isto naročite takoj dokler ne poide.

Knjiga stane s poštnino \$1.00.

SLOVENIAN FRANCISCAN PRESS.

1849 West 22nd Street

CHICAGO, ILL.

POZOR IGRALCI

HARMONIK

Izdelujem slovenske, nemške in kromatične harmonike, enako kakor si kdo želi. Popravljam vsakovrstne harmonike, delo garantiram, cene so zmerne. Pišite po naš cenik. Se priporočam rojakom širom Amerike za naročila. S spoštovanjem

ANTON MERVAR,
6921 St. Clair Av., Cleveland, O.

GOSPODINJA

PREMIŠLJUJE TRIKRAT NA DAN.

Premišljuje: kaj bo pripravila za zajutrek, za kosilo in večerjo. Najbolj jo pa teži to, kje si bo kupila potrebne stvari za jedila. Odgovor na to je ta: V vaši sredini je "Slovenska mesnica!"

MATH. KREMESEC

SLOVENSKI MESAR

1912 West 22nd Street

Chicago, Ill.

Phone: Canal 6319.

Pri njemu se dobi vedno najboljšo vsak dan sveže meso, suho po domačem načinu prekajeno meso in prave domače "Kranjske klobase", doma narejene po slov. receptu. Gospodinje zapomnite si to!

Ako hočete imeti dobro obuvalo tedaj pojdite v prodajalno Mr. Suhadolnik in ga boste dobili.

Frank Suhadolnik.

NAJVEČJA SLOVENSKA TRGOVINA S ČREVLJI

6107 St. Clair avenue,

Cleveland, Ohio.

Mr. Suhadolnik je tudi zastopnik stov "Edinost", "Ave Maria" in "Glasnika Presv. Srca Jezusovega." On ima tudi vedno v zalogi naše vsakovrstne molitvenike in druge knjige. Pri njemu si lahko tudi kupite letošnji "Koledar Ave Maria", ki je letos eden izmed najbolj zanimivih slovenskih koledarjev v Ameriki. Za vse ki je v zvezi z našimi listi se obrnite na njega in on vas bo vsestransko postregel.

Pripravite se za neodvisnost!

Varna banka, kamor nalagate svoj denar.

Začnite se sedaj pripravljati na denarno neodvisnost s tem, da začnete vlagati v hranilni oddelek v Kaspar State Bank.

Čim prej začnete, prej se vam bodo pokazale lepe prilike in uspeh. Ko boste imeli denar na banki, boste čutili v sebi moč za napredek in postali boste samozavedni.

Conservativna in varna banka. Ima vse bančne zmožnosti. Bančna moč nad dvanajst milijonov dolarjev.

KASPAR STATE BANK

BLUE ISLAND AVE., CORNER 19th STREET

Da ugodimo onim, ki ne morejo priti med deveto uro zjutraj in do petih zvečer, zato bo ta banka odprta ob ponedelkih in sobotah do pol devetih zvečer.